

РЕШЕНИЕ

№ 3324

гр. София, 20.05.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 20 състав, в публично заседание на 21.04.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Светлана Димитрова

при участието на секретаря Наталия Дринова и при участието на прокурора Стоян Димитров, като разгледа дело номер **6560** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 1, ал.1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди /ЗОДОВ/, във връзка с чл. 203 и сл. от Административно-процесуалния кодекс /АПК/.

Образувано е във връзка с постановено по гр. дело № 12829/2020г. определение от 01.06.2020г. на Софийския районен съд ,III ГО ,85 състав, с което е изпратена по подсъдност исковата молба, вх. № 2016652/24.06.2019г. по описа на СРС/ с п.кл. от 20.06.2019г./ на Б. И. П. срещу Българска народна банка.

Предявен е иск от Б. И. П. срещу Българска народна банка, конкретизиран и уточнен на 10.08.2020г.(л.8), за присъждане на обезщетение за имуществени вреди, в размер на 15 245.30 лева, за периода от 20.06.2014г. до окончателно изплащане на сумата, представляващи разликата между депозита на ищеца в ТБ“Корпоративна търговска банка“(в несъстоятелност) и изплатения му гарантиран размер на депозит 196 000 лева, ведно с обезщетение за забава в размер на законната лихва върху главницата, считано от 20.06.2014г. до окончателно изплащане на сумата, претърпени в резултат умишлени неправомерни действия и бездействия на длъжностни лица на ответника Р. И. С. ,Ц. Л. Г. и Славияна С. Д. –В., в периоди сочени в т.1,т.2 ,т.3 и т.4 от исковата молба и от незаконосъобразен административен акт Заповед № БНБ-43011/28.03.2014г., издаден от Ц. Л. Г..

Ищецът твърди, че претърпените имуществени вреди са следствие на умишлени действия на служители на ответника. Така подуправителят на БНБ Р. С. не е изпълнил

служебните си задължения да приложи надзорни мерки и да даде задължителни предписания въз основа на доклада за проверката в К. за периода 24.09.2010 г. – 03.11.2010 г., с който са установени сериозни нарушения на чл.68 от Закона за кредитните институции /ЗКИ/. Това неизпълнение е в пряка връзка с влошаване на състоянието на [фирма] и понесените вреди от ищеца. Умисълът на С. се доказва с трайното и повтарящо се неизпълнение на служебните му задължения.

На второ място Ц. Г. в качеството му на директор на дирекция „Надзорно наблюдение на кредитните институции“ не е представил пред подуправителя на БНБ докладна записка, в която да има препоръки и предписания за установените в тримесечните аналитични доклади от 31.03.2012 г., 30.06.2012 г. и 31.12.2012 г. нарушения в [фирма]. Г. не е предложил препоръки и предписания за отстраняване на несъответствието между собствен капитал и рисково претеглените активи в [фирма]. Тези неизпълнения на служебните задължения са умишлени, тъй като са повтарящи се за продължителен период от време и са в пряка връзка с претърпените от ищеца вреди. След като на 25.07.2013 г. Ц. Г. е избран за подуправител на БНБ за периода до 13.06.2014 г. не е изпълнил основните си задължения като не е предприел необходимите надзорни мерки и не е дал предписания по чл.103 ЗКИ, които са били задължителни с оглед констатациите в доклада на надзорната инспекция от 25.07.2013 г. Неправилно на 28.03.2014 г. Г. е издал заповед, с която е разрешил на [фирма] да включи в капитала си от втори ред сумата от 35 милиона лева, която заповед е отменена от УС на БНБ на 06.11.2014 г. Неизпълнението на служебните задължения отново е умишлено и довело до влошаване състоянието на [фирма] и е в пряка връзка с претендираните имуществени вреди от ищеца.

С. С. Д.-В. в качеството си на ръководител екип в дирекция „Надзорно наблюдение на кредитните институции“ за времето от 23.04.2013 г. до 25.07.2013 г. не е изпълнила служебните си задължения, като при съставяне на предварителна извадка на основните кредитни експозиции не е дефинирала като критична област и не е включила в обхвата на инспекцията експозиции на [фирма] към икономически свързани лица. Не е проследила паричните потоци, свързани с усвояването на средствата. При проверка на кредитния портфейл на [фирма] не е проверила наличието на валидно учредени обезпечения по отпуснатите кредити. С тези си действия е нарушила чл.35 от Правилника за функциите и отговорностите на структурните звена и за компетентностите на ръководните длъжностни лица в БНБ. Неизпълнението на служебните задължения е умишлено, което се обосновава от съзнанието до какви последици може то да доведе и от високата ѝ професионална квалификация.

Неизпълнението на служебните задължения на посочените длъжностни лице е довело до липса на контрол от страна на БНБ върху [фирма] и до обезценка на активите в размер на 4 222 милиона лева. Следствие на тази липса на контрол от посочените по-горе служители на БНБ ищецът е бил лишен от сумата в размер на 15 245,30 лв., която сума моли съдът да му присъди, ведно със законната лихва начиная от 20.06.2014 г. до окончателното изплащане на сумата.

С молба от 10.08.2020 г. ищецът уточнява, че твърдението за причинени вреди от конкретен административен акт е само за подуправителя Г. за издадената от него Заповед № БНБ-43011/28.03.2014 г. за увеличаване капитала на [фирма]. Извън този административен акт претърпените вреди са резултат от неизпълнение на служебни задължения С допълнителна молба от 26.01.2021 г. ищецът заявява, че със Заповед №

БНБ-43011/28.03.2014 г. са нарушени чл.63, б. „в“ във вр. чл.62, б. „а“ от Регламент (ЕС) № 575/2013 г. на Европейския парламент и Съвета. Със същата молба сочи, че основание за ангажиране отговорността на ответника са незаконосъобразни бездействия, довели до липса на ефективност в надзорната дейност на централната банка.

Ищецът, редовно призван, не се явява и не се представлява открито съдебно заседание на 21.04.2021г. Не претендира присъждане на разноски в производството.

От ответника е постъпил писмен отговор от 09.11.2020г., с който оспорва иска като недопустим, неоснователен и недоказан. Твърди се, че обстоятелствата в исковата молба сочат на иск по чл.45 и сл. ЗЗД във вр. чл.79, ал.9 ЗКИ, поради което компетентен да разгледа иска е не административния, а гражданския съд. Искът се явява недопустим. Неизпълнението на служебните задължения посочени от ищеца, се изразява в издаването на юридически актове и не са фактически бездействия. Производството по несъстоятелност не е приключило, поради което недопустимо е да се присъжда обезщетение по ЗОДОВ. В исковата молба не се съдържат факти и обстоятелства относно начина, по който Заповед № БНБ-43011/2.14 г. е причинила вреди на ищеца. Тази заповед няма отношение към отнемането на лиценза на [фирма]. Произволни са твърденията за умишлени действия на посочените в исковата молба три длъжностни лица. Липсват както причинно-следствена връзка, така и настъпила реално вреда, поради което искът е изцяло неоснователен и недоказан. По отношение на претенцията на ищеца за заплащане на обезщетение за забава в размер на законната лихва с начална дата 20.06.2014г. прави възражение за изтекла погасителна давност на основание чл. 111, б. „в“ от ЗЗД. Претендира присъждането на разноски по списък. Представя писмени бележки.

Представителят на СГП дава заключение за неоснователност и недоказаност на иска.

Съдът, след прецени поотделно и в съвкупност събраните по делото доказателства, доводите и становищата на страните, намира за установено от фактическа страна следното:

По делото няма спор, че ищецът е вложител в [фирма]. Видно от у-ние № 1832/31.05.2019 г., издадено от [фирма] – в несъстоятелност, салдото по двете сметки на П. към датата на поставяне на банката под особен надзор - 20.06.2014 г., са 1 521,29 щатски долара и съответно 102 039,74 евро. След отнемане на лиценза на [фирма] е задействана схемата за гарантиране на влоговете на гражданите и на ищеца е изплатена сумата от 196 000 лв., представляваща максималния праг на гарантиране на вложенията от държавата. Неплатежоспособността на К. е обявена в откритото производство по несъстоятелност, в което остатъкът от влога на ищеца в размер на 15 645,61 лв. към 06.11.2014 г. е приет от синдиките на банката за вземане, което ще бъде покривано от масата на несъстоятелността. Горното се удостоверява от приложения към отговора на ответника Списък на приетите от синдика вземания на кредиторите на [фирма] /в несъстоятелност/.

При така установената фактическа обстановка от правна страна съдът намира следното:

Ищецът основава исковата си претенция с „умишлено неизпълнение на служебни задължения от управомощени длъжностни лица в БНБ управление „Банков надзор“. Развити са съображения, че с бездействието си посочените три длъжностни лица са допуснали колапс на [фирма], което довело до поставянето ѝ под особен надзор и обявяването ѝ в несъстоятелност. Въпреки, че ищецът сочи като правно основание

чл.79, ал. 9 ЗКИ, във вр. чл.45 и сл. от ЗЗД съдът намира, с оглед изложените обстоятелства в исковата молба, че предявеният иск следва да се квалифицира като такъв по чл.1, ал.1 от ЗОДОВ.

Константната съдебна практика приема, че в определени хипотези БНБ действа като носител на административни правомощия, овластен въз основа на закон, и в това си качество представлява административен орган по смисъла на §1, т.1 ДР на АПК. Следователно редът за ангажиране отговорността на БНБ за вреди, причинени от нейни органи във връзка с осъществяване на вменената ѝ от закона надзорна дейност следва да се ангажира по реда на чл.1, ал.1 от ЗОДОВ.

С оглед изложеното съдът намира, че искът се явява допустим.

Разгледан по същество същият е неоснователен.

Съгласно чл.1, ал. 1 ЗОДОВ правото на обезщетение възниква, когато са претърпени вреди от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на органи или длъжностни лица на държавата или общината при или по повод изпълнение на административна дейност. Деликтната отговорност по ЗОДОВ се отличава от общата деликтна отговорност досежно деликвентата, както и досежно спецификата на причинната връзка – вредите трябва да са причинени при или по повод упражняването на административна дейност. Относно вината, противоправността и вредите не е налице отклонение от общия състав на деликтната отговорност. В конкретния случай се касае за вреди, причинени в следствие на административна дейност, изпълнявана от държавен орган. Основателността на иска предполага предварителното установяване на точно определени от законодателя кумулативно налични предпоставки: незаконосъобразен административен акт или незаконосъобразно действие или бездействие на административен орган или длъжностно лице на държавата или общината; този акт да е отменен по съответен ред; да е настъпила вреда от такъв административен акт, действие или бездействие; да е налице пряка и непосредствена връзка между постановения незаконосъобразен административен акт, действие или бездействие и настъпилата вреда.

Предявената искова претенция е за вреди, вследствие неправомерни бездействия на служители на Българската народна банка. Следователно искът попада в хипотезата на чл. 204, ал. 4 от АПК, като дали са налице бездействия и дали те са незаконосъобразни, се установява от съда в мотивите на решението, без да е необходим специален диспозитив за това.

Ноторно известно е следното: С Решение № 73/20.06.2014 г. на УС на БНБ, на основание чл. 115, ал. 1, т. 2 и 3, чл. 116, ал. 1, ал. 2, т. 2, 3, 6 и 7, във връзка с чл.103, ал. 2, т. 24 от Закона за кредитните институции /ЗКИ/, [фирма] била поставена под специален надзор, поради опасност от неплатежоспособност, за срок от три месеца. Със същото решение са назначени квестори, за срок от три месеца е спряно изпълнението на всички задължения на банката, отстранени са от длъжност членовете на управителния съвет и надзорния съвет и акционерите, притежаващи повече от 10 на сто от акциите са лишени от право на глас. С Решение № 114/16.09.2014 г. УС на БНБ констатирал, че към момента продължават да са налице условията и предпоставките, довели до поставяне на [фирма] под специален надзор, тъй като банката продължавала да изпитва остър недостиг на ликвидност за възстановяване на банковата си дейност и за изпълнение на задълженията си към депозантите и други кредитори, поради което действието на всички мерки, наложени с Решение № 73/20.06.2014 г. на УС на БНБ –за поставяне на банката под специален надзор и тези

по Решение № 82/30.06.2014 г. на УС на БНБ – за намаляване на лихвените проценти по депозитите, е продължено до 20.11.2014 г. С Решение № 138/06.11.2014 г. на основание чл. 36, ал. 2, т. 2, чл. 103, ал. 1, т. 1, чл. 103, ал. 2, т. 25 и чл. 151, ал. 1, пр. 1 от ЗКИ и чл. 16, т. 15 от ЗБНБ, БНБ отнела лиценза на [фирма]. Съгласно т. 2 и т. 3 от това решение, на основание чл. 9, ал. 1 и ал. 6 от Закона за банковата несъстоятелност, следва да бъдат предприети действия за подаване на искане до компетентния съд за откриване на производство по несъстоятелност, както и да бъде уведомен Фонда за гарантиране на влоговете в банки. Твърденията на ищеца са, че посочените конкретни бездействия на Р. С., Ц. Г. и С. С. Д.-В., както и издадената от Г. Заповед № БНБ-43011/28.03.2014 г., са довели до лишаване [фирма] от лиценз и обявяването на банката в несъстоятелност, поради което е настъпили и твърдяната от ищеца вреда.

Недоказани и неоснователни са твърденията на ищеца, че Р. С., Ц. Г. и С. С. Д.-В. не са изпълнили служебните си задължения относно приложението на банковия надзор. Не се установява даването или не на надзорни предписания от тези лица да е обусловило поставянето на [фирма] под особен надзор и отнемането на лиценза ѝ. Съдът намира, че сочените от ищеца бездействия, допуснати от страната на тримата служители на БНБ, не е формирано от неизпълнението на пряко задължение за действие от нормативен акт. Неотнормирани са и доводите на ищеца, че гореизброените лица са действали умишлено. Съгласно Решение на СЕС по дело С-571/2016 правото на Съюза не допуска правото на обезщетение да зависи от това вредата да е умишлено причинена от съответния национален орган. С оглед на това чл.79, ал.9 ЗКИ не намира приложение в настоящия казус.

В исковата молба се твърди, че през 2010 г. подуправителят на БНБ Р. С. не е изпълнил задълженията си да приложи надзорни мерки с оглед констатациите в доклад № 1720-0189/29.11.2010 г. на надзорната инспекция. Такова задължение не следва пряко от никаква законова норма. Не бе доказана и връзка между соченото неизпълнение през 2010 г. и поставянето на [фирма] под особен надзор и отнемането на лиценза ѝ четири години по-късно през 2014 г.

Относно Ц. Г. ищецът твърди, че в качеството му на директор на дирекция „Надзорно наблюдение на кредитните институции“ през 2012 г. умишлено не е представил докладна записка пред подуправителя на БНБ, в която да има предписания за [фирма]. Не се установява законоустановено задължение вменяващо на Г. изготвянето на такава докладна записка. Не се установява и връзка между действията или бездействията на Г. през 2012 г. и поставянето на [фирма] под особен надзор и отнемането на лиценза ѝ през 2014 г. Соченото от ищеца неизпълнение на служебни задължения от Ц. Г. като подуправител на БНБ също не бе доказано. Изложеното в исковата молба „недаване на предписания по чл.103 ЗКИ“ е твърде общо, а изложените установявания от надзорната инспекция в доклада от 25.07.2013 г. не обуславят непременно даването на предписания.

Исковата претенция се основава и на един административен акт - Заповед № БНБ-43011/28.03.2014 г., който не е оттеглен, обявен за нищожен или отменен от съда като незаконосъобразен. Твърдението на ищеца, че издадената Заповед № БНБ-43011/28.03.2014 г. от подуправителя Ц. Г. е довела до влошаване на състоянието на [фирма] остана недоказано. Следва да се има предвид, че тази заповед е действала в кратък период от време, тя не е послужила като основание за отнемане лиценза на банката и обявяването ѝ в несъстоятелност. Твърденията в исковата молба, че С. С.

Д.-В. за краткото време, през което е била ръководител екип в дирекция „Надзорно наблюдение на кредитните институции“ (23.04.2013 г. - 25.07.2013 г.) не е изпълнила служебните си задължения са недоказани. Не се доказва и пряката връзка между твърдяното бездействие на служителката и влошаване състоянието на [фирма] и обявяването на банката в несъстоятелност през 2014 г.

С оглед изложеното съдът намира, че по делото не се установява да са налице сочените от ищеца незаконосъобразни бездействия и незаконосъобразен административен акт, както и не бе доказана причинната връзка между твърдяните бездействия и административен акт с твърдения от П. вредоносен резултат – претърпяна от ищеца имуществена вреда.

На второ място за да е основателен искът по чл.1, ал.1 ЗОДОВ следва да е настъпила вреда от твърдените бездействия на служителите на БНБ. В хода на настоящия процес не се доказва наличието на претърпени от ищеца имуществени вреди. Такива ще са налице, ако се докаже намаляване на имуществото на ищеца, чрез намаляване на активите или увеличаване на пасивите (задълженията). В конкретния случай не се установява такова намаление. Вземането на П. за остатъка над 196 000 лв. не е погасено, то е в списъка на кредиторите под № 983, поради което все още като вреда не е обективизирано за ищеца поради възможността да бъде удовлетворено изцяло или частично. Вреда би настъпила едва след приключване на несъстоятелността и то само ако не му е изплатена цялата сума.

С оглед изложеното съдът намира, че искът е неоснователен и недоказан и следва да бъде отхвърлен.

Предвид неоснователността на главния иск, неоснователна е и акцесорната претенция за заплащане на обезщетение за забава в размер на законната лихва върху главницата от 15 245.30 лева, считано от 20.06.2014г. до окончателно изплащане на сумата

В съответствие с нормата на чл. 81 ГПК съдът следва да се произнесе по претенцията на ответника за присъждане на разноски.

Ответникът е представил списък на разноските по чл. 80 ГПК(л.63) и претендира разноски за адвокатско възнаграждение в размер на 1 895.74 лева. Независимо изхода на спора, доколкото исквата молба е подадена на 20.06.2019г. и е образувано съдебно производство на 25.06.2019г., разноски за адвокатско възнаграждение не следва да се присъждат на ответника, по аргумент на § 6 ПЗР на ЗИДЗОДОВ(ДВ,бр.94/2019г.), като при отхвърляне на претенцията за разноски, съобразно константната практика на ВКС, не се постановява нарочен диспозитив.

С оглед липсата на претенции за присъждане на разноски от страна на ищеца и по аргумент от чл. 81 ГПК, този въпрос съдът служебно не обсъжда.

Мотивиран така и на основание чл. 172 от АПК, Административен съд София-град, Първо отделение, 20-ти състав

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ предявения от Б. И. П., ЕГН: [ЕГН], [населено място], [улица], против Българска народна банка иск с искане за присъждане на обезщетение за имуществени вреди, на основание чл.1, ал.1 ЗОДОВ, в размер на 15 245,30 лв., за периода 20.06.2014г. до окончателно изплащане на сумата, ведно иска за обезщетение да забава, в размер на законната лихва, считано от 20.06.2014г. до окончателно

изплащане на сумата, като неоснователен и недоказан.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд на Република България в 14 - дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: